

Nr. 22 JUNI 1990

KiM - NYT

LAURIE ANDERSON
ANGELS
STRANGE

MEDLEMSBLAD FOR "Kvinder i Musik" 7. ARGANG

KORT PRÆSENTATION AF KiM "KVINDER I MUSIK"

Formålet med KiM, "Kvinder i Musik" er at støtte kvinder i deres professionelle beskæftigelse med musik og at forbedre deres vilkår og status i det danske musikliv.

KiM opfordrer kvinder til at komponere samt udvikle, uddanne og udfolde sig på områder, der traditionelt ikke har været betragtet som kvindelige - således også indenfor arbejde af mere eksperimentel karakter.

KiM arbejder med:

- at arrangere koncerter, både klassiske og rytmiske, samt koncerter, hvor generne blandes
- et arkiv, der indsamler og registrerer materialer om kvinder i musik. Arkivet indeholder bl.a. følgende:

Bånd, som bruges til studiebrug.
Noder, (ca. 200 eks.) som kan kopieres eller ses på stedet.

Et register, hvor ca. 1000 kvindelige komponister og grupper står opført.
Sanganlæg, som kan lejes. Kontaktperson Marianne Rottbøll (tlf. 31 19 95 04). 8-kanals mixer, 2 sangkabinetter, 10 øvegange + en koncert: 750 kr. (et det en KiM koncert: 500 kr.)

Video, opera af Synne Skouen; video om KiM af Musse Magnussen.

Desuden plader, bøger avis-udklip, specialet, afhandlinger m.m.

KiM modtager gerne gaver samt opdagelser fra koncerter. I øvrigt alt materiale, som kan udvide og berige vores arkiv.

KiM arbejder i øvrigt med:

- at udgive medlemsbladet **KiM-Nyt**, som udkommer fire gange om året.
- at afholde **medlemsmøder** med foredrag af KiMs egne medlemmer (eller indbudte foredragsholdere).
- at **formidle kontakten mellem kvinder i musiklivet og overordnede organisationer** som Statens Musikråd og Dansk Rocksmård (ROSA), således at KiM som forening gør opmærksom på, at "kvindemusikken" eksisterer og at den bør støttes.
- at **formidle kontakt med tilsvarende foreninger i andre lande**:

USA:

The International Congress on Women in Music, blad: "Newsletter".

Tyskland & Schweiz:

"Frau und Musik", Internationaler Arbeitskreis, blad: "Info, Frau und Musik".

England:

"Women in Music".

Norge:

"AKKS Femi-Rock".

INDHOLD

Forside	1
Kort præsentation	2
Indhold	3
Intro	4
"Strange Angel"	5
Referat af generalforsamling	9
Sket siden sidste	13
Pladetilbud	14
KiM-Nyt har læst	15
Plader: "Beyond the mist"	18
Irene Becker/Inge-Brit Dahlerup Duo	20
KiM kalender	22
Kontakt	23
Nyt i arkiv	24
Forny dit medlemsskab	26
Bestyrelse og udvalg	27
Redaktionelt	28

Forside: Laurie Anderson (Pladecover)

INTRO

Kære læser!

Efter generalforsamlingen - jo jo ... KiM lever skam endnu, og ligeledes gör KiM-Nyt. Læs referatet af generalforsamlingen 27. marts 1990 her i bladet.

"Strange Angel" er titlen på Laurie Anderson's seneste pladeudgivelse fra november 1989. KiM-Nyt byder på en artikel om denne spændende, alsidige kvinde og kunstner, der både synger, spiller og **meget** mere. Kunstneren der trives bedst foran "det levende publikum".

Derudover kan der læses om det sidste nye - nemlig pladetilbud til KiM-medlemmer. Ligesom den i sidste nr. omtalte debutplade "Beyond the Mist" af Mette Petersen/Lotte Anker kvartet anmeldes.

Husk i øvrigt at artikler, informationer og andet relevant stof modtages med kyshånd.

God fornøjelse

Redaktionen

"STRANGE ANGEL"

Af Inger Rydal og
Lisbeth Frederiksen

Hun synger, reciterer og fortæller. Hun danser, mimer og bruger sin krop som (levende) skulptur. Hun spiller violin og diverse keyboards. Hun fortæller anekdoter, vittigheder, eventyr, fremviser en blanding af facts, politiske slagord og reklameslogans. Fører telefonsamtaler og refererer breve og drømme. Hun laver skyggebilleder med sin krop og sine hænder. Hun bruger film, dias, lyseffekter og forudindspillede bånd. Hun fremstiller forskellige personer v.h.a. sin stemme, som hun farver og forvrænger med elektroniske effekter. Hun har opfundet en "Tape bow violin" og opdaterer den hele tiden med de nyeste påhit inden for "synthesizerteknikken". Hun har lavet en film - med sig selv i hovedrollen. Hun komponerer musik. Er inspireret af bl.a. avantgarde, minimal, rock, pop, funk og etnisk musik. Hun skriver tekster. Er "intellektuel", sædelen interesseret i sprog og kommunikation, og stor fan af William S. Burroughs. Hun ser det absurde og paradoksale ved det moderne samfund, og afleverer sine iagttagelser v.h.a. sit vigtigste "våben": Humoren. - Alt sammen som en del af hendes

efterhånden berømte "Performance-shows".

"Well just the other day I won the lottery
I mean lots of money
I got so excited I ran into my place and I said:
HEY! Is anybody home?
Nobody answered but I guess that's not too weird
Since I live alone."

Hendes navn er Laurie Anderson, 43-årig amerikansk kunstner. Som 6-årig begyndte hun at spille violin, optråede som 16-årig med bl.a. "Chicago Youth Symphony", men begyndte som 18-årig at studere kunsthistorie og skulptur i New York. Blev i 1972 "Master of Fine Arts" og havde allerede i 1970 haft sin første separatudstilling af skulpturer. Op gennem 1970'erne færdedes hun i New Yorks avantgardemiljø, hvor hun begyndte at optræde med mindre "performances", forestillinger, hvori hun på samme tid fortalte historier, viste lysbilleder og spillede på sin "Tape bow violin" (en violin, hvor strengene er erstattet af et tonehoved fra en båndoptager, og buens hår er skiftet ud med et stykke forud-

indspillet bånd, sådan at en indspillet sætning kan afspilles forvrænget, i brudstykker og i forskellige tempi afhængig af, hvordan buen føres).

Efterhånden lagde L.A. mere og mere vægt på den musikalske side af sine shows, og i 1981 udgav hun sin første plade, singlen "O Superman", som helt uventet blev et hit i både USA og Europa. Det er nok pophistoriens mest atypiske hit: Det er knap 10 min. langt, det er ikke dansevenligt, musikken lyder ikke som "P3-pop", og teksten handler bl.a. om teknologisk fremmedgørelse. I 1982 fulgte LP'en "Big Science", en upoleret plade der indeholder en række navne fra hendes forestillinger. I 1984 udkom "Mr Heartbreak", denne gang en velproduceret plade, hvor L.A. spillede sammen med flere kendte rockmusikere. I denne periode havde L.A. hele tiden arbejdet på et kæmpeprojekt, et 7-timer langt "multi-mediashow" med titlen "United States, Parts I-IV". Showet havde premiere i febr. 1983 og er kun blevet opført i hele sin længde ganske få gange. Man kan få et "lille" indtryk af det på den 5-dobbelte LP "United States Live", der udkom i slutningen af 1984. I 1987 indspillede L.A. filmen "Home of the Brave", en slags iscenesat koncertfilm med numre fra hendes shows, og udgav sam-

tidig, under same titel, lydsporet fra filmen.

Musikalsk havde hun efterhånden flyttet sig fra det meget minimalistiske og eksperimentrende lydbillede på "Big Science" til en mere rock/funk-præget musik på "Home of the brave", dog er der stadig langt til "Mainstream-poppen".

Udviklingen bliver helt klar med udgivelsen af den seneste LP, "Strange Angels", i nov. 1989. Musikken er mere poppet både i opbygning og instrumentering end noget andet L.A. har lavet, dog kan man stadig ikke kalde det "mainstream", dertil er hun for eksperimenterende og har for dybe rødder i avantgarden. I hele sin produktion har hun været inspireret af etnisk musik, og på "Strange Angels" er det især den sydafrikanske popmusik, der Skinner igennem. Forskellige kendte (studie-)musikere medvirker på pladen, bl.a. bassisten Bakathi Khumalo (kendt især fra Paul Simons plade "Graceland"), sangeren Bobby McFerrin og trommeslagerne Steve Gadd og David Van Tieghem.

"Well they say women shouldn't be the president
Cause we go crazy from time to time
Well push my button baby here I

come
Yeah look out baby
I'm at high tide."

Teksterne kredser som altid om det samme tema, nemlig den humoristiske, kritiske og "naive" indstilling til det moderne amerikanske samfund. De er fulde af billede, sjove indfald og betragtninger.

Til forskel fra de tidligere plader synger L.A. på "Strange Angels" meget mere end hun taler/reciterer, (hun har simpelthen fået sangundervisning!), og numrene på pladen er også derfor mere ørefaldende og lettilgængelige. Hun har en enestående timing i sin fremførelse af teksterne, og hun er i det hele taget meget bevidst om hvilke virkemidler, hun bruger.

Hun foretrækker at optræde "live" (fremfor på film eller plade) og have direkte kontakt med publikum, dels p.g.a. den personlige udfordring i det, og dels fordi hun får en umiddelbar reaktion på sit arbejde. (I forbindelse med udgivelsen af "Strange Angels" har hun i febr. 1990 været på USA-turné med sin nyeste forestilling, one-woman-showet "Empty Places"). Da hun i begyndelsen af sin karriere som performancekunstner fik nok af at optræde for en lille ind-

forstået kreds, vil hun gerne ud at optræde for et bredere publikum, hvilket nok er en af grundene til at hun har drejet sin musik i en mere tilgængelig og forståelig retning. Hun er ikke ude på at moralisere eller belære, men vil ruske op i folks forventninger og fordomme og vende tingene lidt på hovedet. Hun har ikke noget egentligt "budskab", for, som hun siger, hvis hun havde et klart budskab kunne hun ligeså godt skrive det ned på et stykke papir og stå på et gadehjørne og dele det ud ....

Hendes performances - og dermed også hendes tekster og musik - henvender sig nok til et snævrere ("intellektuelt") publikum, men hun er uden tvivl kommet et godt stykke ud over scenekanten med sine fornyende og farverige forestillinger, og med sine seneste pladers appetiserende rytmer og melodier og snurrige tekster.

"Hansel and Gretel are alive and well
and they're living in Berlin
she's a cocktail waitress
he had a part in a Fassbinder film
and they sit around at night now
drinking schnapps and gin
And she says: Hansel, you're
really bringing me down
And he says: Gretel, you can

really be a bitch
He says: I've wasted my life on
our stupid legend
when my one and only love
was the wicked witch." *

* Citaterne er hentet fra "Beautiful Red Dress" og "The Dream Before" på "Strange Angels"

Laurie Anderson som hun tager sig ud på bagsiden af pladecoveret til "Strange Angels".
Foto: Robert Mapplethorpe

GENERALFORSAMLING

Referat af KiMs generalforsamling 27. marts 1990 på Musikvidenskabeligt Institut i København kl. 19.30

10 medlemmer deltog i generalforsamlingen. Tove Krag, Lisbeth Ahlgren Jensen, Musse Magnusen, Tove Nørholt, Marianne Krag, Marie Warme, Birgitte Alsted, Bodil Gad, Marianne Rottbøll, Inge Lise Larsen.

Dagsorden:

1. Valg af referent og ordstyrer
2. Godkendelse af årsberetninger
3. Indkomne forslag
4. Fastsættelse af kontingent og abonnement 90/91
5. Valg til bestyrelsen.

På valg er: Marianne Krag (overvejer genvalg), Musse Magnussen (overvejer). Tove Nørholt (villig til genvalg). Birgitte Alsted (overvejer). Restrende bestyrelses medlemmer - Lise Rydstrøm.

Vakant. Vakant.

6. Eventuelt.
7. Mødedato og dagsorden for den nye bestyrelse

1. Ordstyrer: Musse Magnussen.
Referent: Inge Lise Larsen

2. Årsberetninger:

Kassereren: Tove Nørholt gennemgik regnskabet som ikke gav anledning til yderligere kommentarer fra generalforsamlingen. Hun nævnte dog en revisorkritik, der gik ud på, at det gerne tydeligt måtte fremgå nøjagtigt, hvad der står på hvilke konti. Ligeledes blev momsregistrering diskuteret, men der var enighed om, at dette var umuligt - simpelthen for tidskrævende. Tove meddelte og beklagede, at det nye budgetoplæg ikke var færdigt. Generalforsamlingen sagde kassereren tak for et meget fint arbejde i årets løb.

Årsberetning godkendt!

Koncertudvalget: Beretningen blev gennemgået uden videre kommentarer. Besøgstallet til de enkeltekonerter/arrangementer blev diskuteret. For det meste er det på ca. 40 pr. arrangement, med undtagelse af et enkelt arrangement, der lå væsentligt lavere. Men ellers var der tilfredshed og enighed om, at der var et acceptabelt gennemsnit. Udvalget fremlagde nogle af de planer, der var for fremtidige aktiviteter. Og der var mange forslag. Bl.a. planer om forskellige aktiviteter, såsom festkoncerter og måske endda en festival i forbindelse med KiMs 10 års jubilæum her i år. I den forbin-

delse blev det også foreslægt, evt. at engagere en kvindelig komponist til at lave et værk specielt i forbindelse med KiMs jubilæum. Samarbejde med dansegrupper, blandede koncerter, mix og inddragelse af andre kunstformer og udtryksmåder blev også nævnt som spændende muligheder. "Bakkehuset" på Frederiksberg blev nævnt som et muligt sted for afholdelse af koncerter. Dette vil blive undersøgt nærmere. Musse foreslog, at man måske skulle overveje at lave blandede koncerter, hvor mere alment kendte ting fx også mandlige komponisters værker kunne spilles. Det sidste blev diskuteret lidt. Men opfattelsen var generelt, at dette ikke ville stemme overens med KiMs formålsparagraf. Til slut blev det nævnt, at det ville være en god idé at reklamere lidt for den nye billetpotte-ordning i Københavns Kommune, som også dækker KiMs arrangementer.

Alt i alt var der mange ideer og forslag til fremtidige KiM projekter. Men at det kneb med tiden og arbejdskraften lagde koncertudvalget da ikke skjul på. Årsberetning godkendt!

Bladudvalg: Musse fremlagde bladudvalgets beretning og redejorde samtidig for nogle af problemerne med udarbejdelsen af

KiM-Nyt. Dels er to redaktionsmedlemmer, Lise Rydstrøm og Bi Gram, holdt op, således at redaktionen nu kun består af to medlemmer - nemlig Musse Magnussen og Rine Vejen Hansen. Dels er det utrolig tidskrævende hele tiden at være udfarende og indhente materiale, da stort set alt skal ske på initiativ fra redaktionen, der følte, at det efterhånden, under visse vilkår, var vanskeligt at indfri deres ambitioner og forventninger til bladet. I den forbindelse fremlagde Musse forslag om evt. at ændre KiM-Nyt til en årbog. Til dette var der en hel del kommentarer. For det første var der fra generalforsamlingens side udelukkende positive meldinger vedr. bladets udformning og indhold. Ligeledes havde mange medlemmer givet positive tilkendegivelser. Samtidig blev det understreget, at bladets funktion som kontaktled til medlemmerne er uhyre vigtig. Både hvad angår information om kommende arrangementer samt referater af afholdt koncerter m.m.

Man blev enige om at afgøre forslaget under punkt 3 - indkomne forslag.

Tak til bladudvalget for nogle flotte numre i årets løb. Årsberetning godkendt!

Bestyrelsen

Rettelse til udsendt dagsorden: På valg var 4 - Marianne Krag, Musse Magnussen, Tove Nørholt og Birgitte Alsted. 3 vakante.

Bestyrelsens beretning om den forløbne sæson var naturligt præget af, at man havde været ramt af en del frafald. Således at meget arbejde havde ligget på ganske få personer. Dette førte til et oplæg fra Musse dels på bestyrelsens men også på egne vegne vedr. KiMs fremtid. Dette blev ligesom forslaget om KiM-Nyt diskuteret under punkt 3 - indkomne forslag. Tak til bestyrelsen for fin udholdende indsats! Årsberetning godkendt!

3. Indkomne forslag:

Musse fremlagde et oplæg dels på bestyrelsens men også på egne vegne vedr. foreningens fremtid. Hvad vil vi med foreningen? Har den overlevet sig selv i sin nuværende form? Hvem er den for? Er der behov for KiM? Er det på tide at overveje en ny struktur? På hvilket niveau skal den fortsætte? Var det en idé at omstrukturere KiM til en koncertforening samt videreføre arkivet med fast lønnet medarbejder (langtidsledig) evt. i samarbejde med CFK og placeret på KVINFO? Alle disse spørgsmål

blev diskuteret. Det var en lang diskussion, der førte til flertal for at opretholde og arbejde videre med den nuværende form og ligeledes opretholde KiM-Nyt som medlemsblad. Evt. dog med kun 2-3 udgivelser pr. år.

4. Fastsættelse af kontingent og abonnement 90/91:

Kassereren foreslog uændret kontingent. Altså: 125,00 kr. enkeltmedlemmer og 100,00 kr. abonnement (kun institutioner). Forslag vedtaget!

5. Valg til bestyrelsen:

På valg var som fornævnt: Marianne Krag, Musse Magnussen, Tove Nørholt og Birgitte Alsted. 3 poster vakante.

I forlængelse af diskussionen vedr. KiMs fremtid og struktur og på baggrund af de lidt betrængte arbejdsforhold bestyrelsen havde fungeret under det sidste år, valgte Musse at trække sig fra bestyrelsesarbejdet. Efter en runde blandt de tilstedevarende blev bestyrelsen som følgende:

Tove Nørholt genvalgt
Birgitte Alsted genvalgt
Marianne Wärme nyvalgt
Tove Krag nyvalgt
Marianne Rottbøll nyvalgt

Vakant
Vakant

6. Evt.:

Der var hilsener til foreningen fra Pia Rasmussen, brev fra Diana (Hørsholm), en hilsen fra Inge Bruland og til sidst - men ikke mindst uddeling af æresbevis til to tidligere bestyrelsesmedlemmer, som har gjort en overordentlig indsats for KiM, og som vi skylder foreningens eksistens. Da Inge Bruland ikke var til stede, måtte den aftrædende bestyrelse nøjes med at overrække æresbevis til Tove Krag, der herefter er valgt som æres-

medlem af foreningen. Det var den helt store kreativitet, der lå bag. Diplom, sølvrose m.m. Men sådan noget tager altså også et par år. Tillykke til foreningens æresmedlemmer!

7. Mødedato og dagsorden for den nye bestyrelse:

Det lykkedes den nye bestyrelse at finde frem til en dato for første bestyrelsesmøde i de ellers overbookede kalendere.

Til sidst er der kun at sige tak for god ro og orden og en god generalforsamling.

Tove Krag fremviser sit "æresmedlemsbevis" mens Tove Nørholt overrækker sølvrosen. Foto: Musse Magnussen

SKET SIDEN SIDST

Koncert

Søndag den 13. maj 1990 holdt Irene Becker (klaver) og Inge-Brit Dahlerup (sopransax) koncert i Jazzhus Slukefter. Konerten var arrangeret af KiM. Se anmeldelse andetsteds i bladet.

Nye publikationer, specialer m.m.

Prinsesse, grevinde, komponist.

Under denne titel fortæller Musse Magnussen om komponisten Maria Theresia Ahlefeldt født Prinsesse af Thurn og Taxis (1755-1810) i en artikel i bogen "Gulnares Hus". Det er beretningen om, hvordan en tysk prinsesse, der blev dansk gift, kom til at skrive musik til Det kgl. Teater i 1790'ernes København.

"Gulnares Hus" er en boggave til Dronning Margrethe i anledning af hendes fødselsdag udgivet på Samlerens Forlag april 1990. Bogen rummer desuden bidrag fra 25 andre kvindelige publicister, forfattere og forskere om en bred vifte af emner fra brobygning i norden, malerkunst, arkæologi, arkitektur, genteknologi, teaterhistorie, hunde ved hoffet, litteratur og meget andet. Pris 395 kr. Særtryk af Musses arti-

kel findes i KiMs arkiv. Artiklen om Ahlefeldt blev til samtidig med Musses universitetsspeciale: "Komponisten Maria Theresia Ahlefeldt - og andre kvinder i dansk musikliv ca. 1750-1800". Dette nye bidrag til dansk musikhistorie og særligt kvindernes musikhistorie i perioden har KiMs arkiv ligeledes et eksemplar af.

PLADETILBUD

Til alle KiM-medlemmer:

I april/maj udkom **Chris Poole's** første solofløjte CD/MC på forlaget Olufsen Records (som nævnt i sidste KiM-Nyt).

Som et særligt tilbud til KiM-medlemmer, kan du bestille et eksemplar af Chris's CD eller kassettebånd til en speciel pris.

CD: 105 kr. + porto 10 kr, i alt 115 kr.

Kassettebånd: 70 kr. + porto 5 kr., i alt 75 kr.

Du kan udnytte dette tilbud ved at sende en check til Lilo Sørensen, Saxogade 1, 3., 1662 Kbh. V.

Skriv hvor mange eksemplarer du ønsker, om det er CD eller MC, og at du er KiM-medlem. Så sender vi dig Chris's udgivelse, så snart den kommer.

KiM-NYT HAR LÆST:

Af Rine Vejen Hansen

Det Svenske musiktidsskrift "Tonfallet" (no. 2, 1990) indeholder flere spændende artikler om Kvinder og Musik.

Eva Öhrström

"- Jag har sett hvor människor skakat av rysning när jag berättet att jeg forskar utifrån ett Kvinnoperspektiv", indleder Eva Öhrström, musikforsker och hovedforskare till boken: "Kvinnors Musik" (se KiM-Nyt no. 21) den interessante artikel, skrevet af Marianne Söderberg: "Hun studerar musiken ur kvinnoperspektiv".

Musikforskning med et kvinnoperspektiv er et relativt nyt område. I artiklen fortæller Eva Öhrström, hvorledes kommentarer som: "Kvinnor har väl inte gjort något inom musiken" fik hende til at undre sig over, hvor alle kvinderne "befandt" sig i musikhistorien.

Gennem sin forskning har hun imidlertid kunnet konstatere, at kvindelige musikere og komponister findes, og hendes forskning er bl.a. mundet ud i afhandlingen: "Borgerliga Kvinnors musicerande i 1800-talets Sverige".

Eva Öhrström indledte således sin forskning med at studere nogle kvindelige komponister, der var virksomme i 1800-tallet.

Der er næsten ikke skrevet om kvinder i musikhistorien: For at blive omtalt skal man have en position indenfor det offentlige musikliv. Dertil kommer selve kompositionernes "status". Øverst er symfonier, derefter kammermusik, opera og så fremdeles.

Dette bevirkede, at eftersom kvindernes musikalske udfoldelse stort set ikke foregik offentligt, (men i hjemmet) og heller ikke i nævneværdig grad handlede om at komponere symfonier, faldt kvindernes produktioner ganske enkelt udenfor den traditionelle musikhistoriske ramme, og har derfor ikke fået plads i "datidens" musikhistorie.

En af de komponister Eva Öhrström studerede var Elfrida Andréa. Elfrida blev på mange områder forgangskvinde, hun var bl.a. den første kvinde, der blev uddannet til organist og arbejdede som domkirkeorganist i Göteborg tillige med, at hun var orkesterdirigent.

Til forskel fra mange andre kvindelige musikere/komponister hævdede hun sin ret til at deltage i det offentlige musikliv.

For at finde årsagerne til, at så få kvinder deltog i det offentlige musikliv i 1800-tallet, valgte Eva Öhrström at koncentrere sit studie om de samfundsmæssige forhold på den tid.

At beskæftige sig med orkestre, være dirigent eller komponere, var næsten umuligt, hvis man var kvinde. Som Eva Öhrström forklarer det: "- Musiken skulle vara ett smycke i kvinnlighetens krona, och det på trods att kvinnor var icke reflektande och alltså inte kunde skapa musik själva". Eva ser ikke "sort" på fremtiden.

"- I dag är jer kvinnor mer aktiva än någonsin, både inom musiklivet och inom andra sektorer".

"-Utvecklingen inom musikområdet följer naturligtvis den övriga samhällsutvecklingen. Med ökad jämlikhet i förhållande till hem och barn kommer ju kvinnor att få mer tid över för saker utanför hemmet. I väntan på det får man hoppas att fler tjejer orkar göra båda sakerna".

"Kvinnor och Musik"

Med endnu en artikel af Marian-

ne Söderberg (tekst og Stig Eidegren - foto): "Få kvinnor söker till linjerna för tonsättare och dirigenter" rettes sögelyset mod det relativt lille antal kvindelige komponister og dirigenter. Andelen af kvinder, der er virksomme indenfor såvel forskning som udøvende i Sverige er stadig forholdsvis lille.

For at gøre opmærksom på dette, arrangerede Forum för Kvinnor i arbetsliv och forskning ved Högskolan i Luleå en serie forelæsninger, seminarer og koncerter under temaet: "Kvinnor och Musik" i studieåret 1989-90.

I september indledtes "Kvinnor och Musik" med forelæsninger af Eva Öhrström (se forrige afsnit).

Svetlana Golybina

Den sidste artikel: "En sovjetisk kompositör utan gränser" af Birgitta Öjersson handler om den russiske komponist Svetlana Golybina (én ud af ca. 20 kvindelige komponister i Sovjet). I artiklen fortæller Golybina om sin musik og om sit samarbejde med den russiske ressigør Nika Koskenkova (én ud af ca. 10 kvindelige ressigører i Sovjet). Hun leder den laborative teatergruppe Tembre (betyder temperament). Teatergruppen får ingen statslig støtte men for nylig

fik den officiel status som teaterstudio i Moskva. Nika Kosen Kova's kunstneriske udgangspunkt er, at hver kropsdel har sin egen lyd, og det er denne lyd skuespillerne i Tembre søger. Nika overlader kompositionen af musikken til Svetlana Golybina. Tembre og teatergruppen Studio Ensemble, også fra Sovjet, har netop været på turné i Sverige. Kontakten blev formidlet gennem ungdomsbevægelsen Next Stop Sovjet.

Komponisten Svetlana Golybinas fremtidsplaner er opsætningen af en ni timer lang opera, der bygger over polakken Stanislav Lem's roman: Solaris. der skal deltagte skuespillere og kunstnere fra Danmark, Sverige og Sovjet.

Synne Skouen

Den norske komponist Synne Skouen er årets festspilskomponist ved "Festspillene i Nordnorge" 1990. I denne anledning har hun skrevet et bestillingsværk "Balladen om Anna Roggløy", der bygger på en begivenhed i Harstad-området for ca. 240 år siden, hvor en kvinde blev anklaget for mord og henrettet. Man følger historien over tre sekvenser, som opføres udendørs lørdag den 23.6., mandag den 25.6. og onsdag den 27.6. i Harstad, hvor festspillene finder sted i perioden 22.-30.6. (For yderli-

gere oplysninger: kontakt Festspillene i Nordnorge, Postboks 901, 9401 Harstad tlf. 82/66 716). Synne Skouens hidtil største værk, balletten "Volven", som bygger på norrøn mytologi og som er blevet til i et samarbejde med koreografen Kjersti Alveberg, uropførtes på Den norske Opera sidste år og den opføres atter i år ved festspillene i Bergen.

(Fra Nyhetsbulletin nr. 1 1990 fra Norsk Musikinformasjon).

Ase Hedstrøm har for sin strygekvartet "Sorti" fået Norsk Komponistforenings pris "Årets Verk" 1989.

De tre artikler, der kort er refereret her, findes i KiMs arkiv.

LOTTE ANKER METTE PETERSEN QUARTET: BEYOND THE MIST (STULP 8908)

For godt et år siden indspillede Lotte Ankers og Mette Petersens kvartet denne jazzplade i et studie i København. De fleste af numrene er efter de medvirken- des eget udsagn gået i kassen første gang. Der er altså ikke tale om musik, der er klippet og klistret sammen, men tværtimod om rigtig levende kvartetspil. Lotte Anker spiller sopransax og Mette Petersen klaver, Jesper Lundgaard bas og Jesper Elén trommer. På et enkelt nummer, Mette Petersens tonalt svævende "Pieces of My Master's Masterpieces", suppleres kvartetten af endnu en basspill, nemlig Jens Jefsen.

Alle numrene på pladen undtagen ét er skrevet af Lotte Anker og Mette Petersen. Til indledning høres titelnummeret, der gennem pingpongspil mellem sax og klaver ligesom prøver at finde frem til den musik, der skal komme, prøver at finde om "bag tågen". Og ligesom himlen altid er blå ovenover skyerne, så har musikken bag tågen faktisk også et meget tydeligt enhedspræg. Det gælder helt ned i de små detaljer, som fx et karakteristisk opadgående kvintspring i flere af melodierne, og det gælder de

større linjer, numrenes og im provisationernes karakter.

I et fint og sart samspil, hvor lydhørheden overfor hinanden er stor, leverer Lotte Anker og Mette Petersen velgennemtænkt og musikalsk musik, om jeg så må sige. Der er ikke noget overlæsset spil, ingen spiller med muskler, men derimod følsomhed og ynde og god sans for at variere de spændende roller i forhold til hinanden. Klaver og sax følges godt til dørs af bas og trommer, der begge overbevisende kan kunsten både at fremhæve og at understøtte.

Sax-giganten John Coltrane er repræsenteret med nummeret "Syeedas Song Flute", der med en sekund-ostinat passer godt sammen med pladens øvrige numre, som for flere vedkommende arbejder en del med ostinatprincippet. Coltranes forkærighed for harmoniske excesser har tydeligvis ikke ladet solisterne überørt: Flere af numrene har undervejs et lettere eksotisk præg, der bringer tanken hen på bl.a. gruppen Bazaar.

Som helhed altså her en gedigen og meget personlig jazzplade, der giver store forventninger til efter-

følgeren. Kvartetten, der har eksisteret siden 1986, er godt sammenspillet og spiller spændende musik. Man kan godt undre sig over, at de fire ikke gør mere i ballader, når man hører deres flair for det lyriske i musikken, men det kommer måske? Karakteren af numrene på pladen synes lidt for uensartet, men bortset fra det er dét, der findes bag tågen, bestemt kræs for øregangene.

Merete Wendler

Lotte Anker og Mette Petersen har med deres kvartet skabt en gedigen og meget personlig jazzplade.

IRENE BECKER/INGE-BRIT DAHLERUP DUO

Af Merete Wendler

Til at begynde med var der ikke ret mange mennesker i Jazzhus Slukefter, da Kvinder I Musik søndag den 13. maj om aftenen præsenterede den nye Irene Becker/Inge-Brit Dahlerup Duo (klaver/sopransax). Men efterhånden som de to kompetente musikere spillede sig varme, kom der flere folk til, og alle glædede sig tydeligvis over at høre Irenes og Inge-Brits sprudlende og fantasifulde musik.

Første sæt indledtes med en fri improvisation, hvor damerne spillede sig godt ind på hinanden og samtidig rensede kraftigt ud i vores - tilhørernes - ører, der forinden var blevet fyldt med larmende båndmusik (skade, at stilhed ikke må være sådan et sted!). Irene og Inge-Brit har spillet sammen i et par år og koncentreret sig om netop det improvisatoriske. Fra at have begyndt med at improvisere over stemninger og bestemte strukturer er de gradvist gået over til også at tage egentlige temaer under kærlig behandling.

Aftenens tre sæt bestod primært af numre komponeret af Irene og Inge-Brit selv, inklusive nogle numre, der også står på Dørge-

Becker-Carlsen's og på New Jungle Orchestra's farverige repertoarer. Eneste "gæstekomponister" denne söndag var hhv. John Tchicai og Pierre Dørge, der hver bidrog til programmet med et enkelt nummer.

Irenes og Inge-Brits musik er fuld af energi og temperament. Dertil en hel del humor i fx numrene med titlerne "My Funny Clementine" (Irene) og "Cirkus Milus" (Inge-Brit). Det eksotiske er der også plads til; det hørte vi bl.a. i "Tyrkisk improvisation".

Irenes klaverspil er kraftfuld og dynamisk og vidner om mange års samarbejde med forskellige, spændende musikere. Et lejlighedsvis Keith Jarrett-præg indgår i hendes meget akkordiske spil, som finder overbevisende vej gennem komplicerede rytmemønstre og intrikate tonerækker.

Inge-Brits saxofonspil spænder som helhed over et vidt spektrum af udtryksnuancer. På trods af sporadisk koks i røret og kiks i rytmien denne aften fik Inge-Brit slået sit talent for improvisation og samspil grundigt fast. Bedst var hun dog i solo-nummeret

"Luchi Mabutchi", der udstrålede en egen ro og autoritet.

Alt i alt altså en herlig aften med masser af god musik. At hverken Irene eller Inge-Brit befinner sig vel ved at præsentere deres numre formåede ikke at fratauge deres musik dens præg af liv og spilleglæde. De milde kvinders musikalske magt var heldigvis meget større end deres verbale agt, og vi kan godt glæde os til næste udspil fra duoen.

Inge-Brit Dahlerup og Irene Becker, saxofonist og pianist

KiM KALENDER

Jubilæumsuge 15. - 24. november:

I anledning af foreningen KiMs 10 års fødselsdag planlægges i november måned et intenst 10-dages program med koncerter, forelæsninger, fest spisning m.m.

Allerede nu kan vi afsløre, at arrangementet starter torsdag den 15. november med en festforelæsning i Galleri Marius, Larsbjørnsstræde, og koncert om aftenen samme sted.

Ugen fortsætter med bl.a. forelæsninger og koncerter på Louisiana, Humlebæk, lørdag den 17. og søndag den 18. november og slutter med fest i Pumpehuset lørdag den 24.

Program følger i næste KiM-Nyt, men sæt allerede nu kryds i kalenderen!

Har du nogle ideer/forslag til jubilæumsprogrammet, er du velkommen til at kontakte bestyrelsen, som vil se på, om der er plads og muligheder.

KONTAKT

KiM-Nyt har modtaget:

"Menneskets Udvikling gennem Musisk Kreativitet"

Internordisk konference mellem musik og pædagoger

IMUK - Institut for Musik og rytmik - kreativitet - beskæftiger sig med musisk efteruddannelse af alle, der til hverdag arbejder med børn og unge.

I sommeren 1989 blev der holdt en konference i Danmark, hvor nordiske musik- og rytmikpædagoger mødtes for at tale om emnet: "Menneskelig udvikling gennem musisk kreativitet".

Vægten var dog lagt på de mindre børns udvikling gennem rytmik, musik, krop og bevægelse.

Forskellige områder/institutioner som bl.a. læreanstalter, musikskoler, private musikinstitutioner, efteruddannelse, daginstitutioner og socialsektor deltog i konferencen.

Konferencen blev støttet af en del fonde, bl.a. Nordisk Kultur Fond. Fra konferencen foreligger en videofilm, der omhandler konferencens indhold, deltagerne og deres forskellige arbejdsom-

råder, oplysninger om konferencen, dens resultater, skandinavisk musikpædagogisk arbejde og materiale m.v. kan fås hos:

Kirsten Kjær
Statsprøvet musikpædagog,
Chefinstruktør og initiativtager til
konferencen
IMUK-instituttet
Postbox 45
3630 Jægerspris
Danmark

NYT I KiMs ARKIV

Noder

Carmichael, Mary (1851-1935)

A June Song. Sang og klaver.

--. Four Songs.

--. Six Songs for two Voices from Shakespeare. For sopran, alt og klaver.

Falsen, Maria

Sang-Kompositioner. Kristiania, Eget Forlag.

Federhof-Møller, Betty (1836-1868)

Ællingerne og Anden. - Nej Møder, Du ved ikke, hvad jeg saa! Sang og klaver.

--. Jeg elsker dig som Havet. Sang og klaver.

--. Folkevise. - Dit Øje har Bølgernes grønligklare Skær. - Du blomst i Dug. Sang og klaver.

Griebel Wandall, Tekla (1865-1940)

Nocturne (Le Rossignol) for Sopran og klaver.

Holm, Kristin f. 1965

Correspond, en dialog i flygelet, opus 2, 1988. Spillepartitur, 12 sider.

--. Fantasia, opus 3, 1988. For klaver, 5 sider.

--. Is, opus 6, 1989. For orkester. Partitur, 28 sider.

--. Lossna, opus 8, 1989. For blandet kor, sopran solo og percussion. Partitur, 19 sider.

--. Lus aeterna, opus 5, 1989. For sinfonietta. Partitur, 18 sider.

--. Natt-er-gal. For two amplified grand pianos. Opus 7, 1989. Partitur, 10 sider.

--. Pågående, opus 1. Et audiovisuelt stykke for 1 pianist, 7 sider.

Jeppsson, Kerstin f. 1948.

En dröm. Musik för piano. 1980, 7 sider.

Lehmann, Liza

The Cuckoo. Sang og klaver.

Lund Skabo, Signe f. 1868.

Legende for Piano, opus 16 Nr. 1.

--. Fem Sange til Digte af John Paulsen, opus 22.

--. 3 Sange til Digte af Wilhelm Krag og Johan Sverdrup Holt.

--. Wahrhaftig (Et sandt Ord)

von H. Heine für eine Singstimme und Klavier. Opus 28 Nr. 1.

Lund Skabo, Signe f. 1868

Sange til Texter af Gabriel Scott, opus 27.

Neupert, Hilda

Sam Sange for Mezzo-Sopran eller Tenor til Tekster af Henrik Ibsen og Andreas Jynge.

--. Sange til Tekster af Andreas Jynge, P.A. Jensen og Ivar Aasen.

Polin, Claire f. 1926

Rea naturae. The Carmathen Dove in a Maliseet Dance. For woodwind quintet. 1980. Partitur.

Taylor, Madeleine Peck

Songs, opus 1-6.

PLADER/CD/BÅND

Lotte Anker/Mette Petersen Quartet

Beyond the Mist
Stunt Records 1989.

Irene Becker/Inge-Brit Dahlerup

Koncert i Slukefter 13.5.90.

Tracy Chapman

Crossroads
Elektra 61

Jill Fraser/Ivan E. Roth

Alphabetical disorders

FORNY DIT MEDLEMSSKAB AF KIM

- og styrk kvinder i musiklivet!

Der er stadig brug for at manifestere og fremme kvinders aktive deltagelse i musiklivet på *mange* felter.

KiM gør noget for at fremhæve og støtte kvindelige musikere, komponister og musikarbejdere her og nu, og for at gøre kvinderne i musikhistorien synlige og hørbare.

Derfor:

Indbetal kontingent for sæson 90/91 på vedlagte girokort helst den 1. juli, dog senest 1. august 1990.

KiMs eksistens afhænger af dig!

Medlemsskab incl. KiM-Nyt: 125 kr.

Abonnement på KiM-Nyt, kun for institutioner: 100 kr.

KVINDER I MUSIK - KiM

Bestyrelse:

* Birgitte Alsted Bagerstræde 3, 4. tv., 1617 København V	31 23 09 06
* Tove Nørholt Ved Amagerporten 14, 2. th. 2300 København S	31 45 05 45
* Maria Wärme Eduard Faldesgade 5, 3. th., 1569 København V	33 15 14 56
* Tove Krag Kleinsgade 6, 3., 1633 København V	31 35 03 48
* Marianne Rottbøll Hillerødsgade 162, 2400 København NV	31 19 95 04

Bladudvalg:

* Rine Vejen Hansen Smallegade 50, 2. th., 2000 Frederiksberg	31 87 77 76
* Musse Magnussen Egtmont Kollegiet, Nørre Allé 75, vær. 507 2100 København Ø	31 35 45 75
* Inge Lise Larsen Topsejlet 51, 3070 Snekkersten	42 22 26 34

Koncertudvalg:

* Birgitte Alsted	
* Eva Bruun Hansen Topstykket 19, 2720 Vanløse	31 74 05 02
* Tove Krag, Kleinsgade 6, 3., 1663 Kbh. V Konservatoriet, biblioteket	31 35 03 48
* Marianne Rottbøll Hillerød 162, 2400 København NV	33 12 42 74
	31 19 95 04

PR-udvalg:

* Olga Magieres Øster Farimsgade 73, 1, 2100 København Ø

ROSA (Dansk Rock Samråd):

* Marianne Rottbøll

CFK (Center for formidling af kvindekultur):

* Tove Krag

Kasserer:

* Tove Nørholt

Arkivar:

* Tove Krag

KiM-Nyts redaktion

Inge Lise Larsen 42 22 26 34
Rine Vejen Hansen 31 87 77 76
Merete Wendler 31 56 51 81
Musse Magnussen 31 35 45 75 lok. 507
(ansvarshavende)

KiMs gironr. 8 03 15 25
Kasserer: Tove Nørholt 31 95 05 45

KiM-Nyt udkommer 4 gange om året
Medlemskab (inkl. KiM-Nyt): 125 kr.
Abonnement (kun for institutioner): kr. 100

KiMs sekretariat og KiM-arkivet:
Tove Krag. Musikkonservatoriets bibliotek: 31 12 42 74

Ny deadline: 1. august 1990

KiM-Nyts adresse:

v/Musse Magnussen
Egmont Kollegiet, v. 507
Nørre Allé 75
2100 København Ø

Trykkested: E.N. Offset, København

Layout: Trine Koch og KiM-Nyts redaktion.

ISSN: 0903-6598